

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Grollové a soudkyň Mgr. Kateřiny Horákové a JUDr. Blanky Trávníkové ve věci

žalobce: [osobní údaje žalobce]
bytem [adresa], [PSČ] [obec a číslo]
zastoupená advokátem JUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D.
sídlem [adresa]

proti

žalovanému: [osobní údaje žalovaného]
bytem [adresa]
zastoupený advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

o zaplacení částky 400 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobkyně do rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2023, č. j. 79 Cm 42/2023-112

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradu nákladů odvolacího řízení 24 865,50 Kč k rukám jeho zástupce do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou soudu dne 5. 4. 2023 se žalobkyně vůči žalovanému domáhala zaplacení částky 400 000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % od 1. 9. 2020 do zaplacení. V žalobě uvedla, že žalobkyně, [jméno] [příjmení] a žalovaný uzavřeli dne 13. 9. 2019 smlouvu o převodu obchodního podílu (dále jen, „smlouvu o převodu podílu“) ve společnosti SABAI, s.r.o., IČO 270 98 915, sídlem Na příkopě 859/22, Nové Město, 110 00 Praha 1 (dále též jen, „společnost“) a smlouvu o finančním vypořádání ze smlouvy o převodu podílu. Na základě výše uvedených smluv se žalovaný zavázal v souladu s čl. II. smlouvy o převodu podílu na žalobkyni převést obchodní podíl ve společnosti o velikosti 20 % za kupní cenu ve výši 2 500 000 Kč v souladu s odst. 2 smlouvy o finančním vypořádání. Žalovaný se dále zavázal na [jméno] [příjmení] převést podíl o velikosti 30 % za kupní cenu 3 750 000 Kč. Žalobkyně žalovanému uhradila dne 31. 8. 2021 částku 2 100 000 Kč a na zbývající část kupní ceny započítala svoji pohledávku, kterou měla za žalovaným z titulu smluvních pokut v celkové výši 400 000 Kč podle čl. IV. odst. 1 smlouvy o převodu podílu. Žalovaný v článku IV. odst. 1 písm. g) smlouvy o převodu podílu prohlásil, že, „Společnost neuzavřela žádné úvěrové smlouvy nebo smlouvy o půjčce jako věřitel nebo dlužník, ani úvěr či půjčku neposkytla, neposkytla žádné záruky, ručení ani jiné zajištění závazků vlastních či třetích stran“. Žalovaný se v daném článku pro případ, že by se kterékoliv z prohlášení ukázalo jako nepravdivé, zavázal žalobkyni a [jméno] [příjmení] zaplatit za každé jednotlivé porušení smlouvy pokutu ve výši 500 000 Kč, která náleží žalobkyni a [jméno] [příjmení] v poměru jejich nabytých podílů. Žalobkyni tedy za každé jednotlivé porušení náleží smluvní pokuta ve výši 200 000 Kč. Žalovaný porušil ustanovení čl. IV. odstavec 1 písm. g) smlouvy o převodu podílu, neboť společnost přímo se žalovaným uzavřela smlouvu o zápůjčce, na základě níž bylo plněno v celkové výši 3 790 000 Kč, jejíž existenci žalovaný účelově při podpisu smlouvy o převodu podílu zamlčel, aby pak následně se svého práva domáhal soudní cestou. Žalovaný tak nepravdivě ve smlouvě o převodu podílu prohlásil, že společnost neuzavřela žádné smlouvy o půjčce, a to i přesto, že sám byl věřitelem společnosti. Toto prohlášení se ukázalo jako nepravdivé a žalobkyni tak náleží smluvní pokuta ve výši 200 000 Kč podle čl. IV. odstavec 1 smlouvy o převodu podílu. Žalovaný dále v čl. IV. odstavec 1 písm. f) smlouvy o převodu podílu prohlásil, že, „Společnost vykonávala a vykonává svoji podnikatelskou činnost podle svých nejlepších znalostí v souladu s platnými předpisy České republiky a že podstatným způsobem neporušila žádná práva třetích osob ani žádnou smlouvu či dohodu, které je společnost stranou, a neexistují žádné skutečnosti nebo okolnosti, které by případně mohly vést k ukončení smlouvy významné pro podnikatelskou činnost společnosti. Společnost má veškerá veřejnoprávní povolení potřebné pro provozování podnikatelské činnosti společnosti a tyto jsou platné a účinné. Společnost nevykonávala žádnou jinou činnost než činnost současnou“. Též pro případ, že by se toto prohlášení ukázalo jako nepravdivé, se žalovaný zavázal zaplatit žalobkyni a [jméno] [příjmení] smluvní pokutu ve výši 500 000 Kč, která náleží žalobkyni a [jméno] [příjmení] v poměru jejich nabytých podílů. Žalobkyni tedy za toto porušení náleží smluvní pokuta ve výši 200 000 Kč. Žalovaný porušil ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. f) smlouvy o převodu podílu, neboť společnost nevykonávala svoji činnost v souladu s platnými právními předpisy, když opakovaně porušila svoji informační povinnost stanovenou zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen, „zákon o zaměstnanosti“). Žalovaný v pozici jednatele společnosti porušil informační povinnost stanovenou v § 87 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, když neinformoval příslušný úřad práce o tom, že uzavřel pracovní poměr s cizinci, jímž bylo na základě požadavku společnosti uděleno pracovní povolení. Dle uvedeného zákonného ustanovení mělo být oznámení učiněno nejpozději v den nástupu do práce. V takový den proto došlo u každého jednotlivého zaměstnance k porušení této povinnosti. Žalovaný tedy ve smlouvě o převodu podílu nepravdivě prohlásil, že společnost v době jeho jednatelství jednala v souladu s právními předpisy a žalobkyni tak náleží smluvní pokuta ve výši 200 000 Kč v souladu s čl. IV. odst. 1 smlouvy o převodu podílu. S ohledem na výše uvedené žalobkyně v souladu s čl. IV. odst. 1 smlouvy o převodu podílu uplatnila dne 31. 8. 2020 nárok na zaplacení smluvní pokuty ve výši 200 000 Kč, a to z důvodu porušení ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. g) citované smlouvy, neboť společnost s žalovaným měla uzavřít smlouvu o zápůjčce

v celkové výši 3 790 000 Kč. Žalobkyně uplatnila dne 31. 8. 2020 vůči žalovanému též nárok na zaplacení smluvní pokuty ve výši 200 000 Kč, a to z důvodu porušení ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. f) uvedené smlouvy, neboť společnost nevykonávala svoji činnost v souladu s platnými právními předpisy, když opakovaně porušila svoji informační povinnost stanovenou zákonem o zaměstnanosti. Žalovaný žalobkyni smluvní pokutu neuhradil. Žalobkyně proto započítala svoji pohledávku na zaplacení smluvní pokuty ve výši 400 000 Kč na část pohledávky žalovaného na zaplacení druhé splátky kupní ceny za podíl ve společnosti. Žalovaný se následně rozhodl po žalobkyni částku ve výši 400 000 Kč jakožto část doplatku kupní ceny za nabytý obchodní podíl ve společnosti o velikosti 20 % vymáhat v rámci soudního řízení. Dne 8. 2. 2021 podal žalovaný žalobu a dne 12. 7. 2022 Městský soud v Praze rozhodl tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému částku ve výši 400 000 Kč s příslušenstvím jakožto doplatek kupní ceny za podíl. V daném řízení Městský soud v Praze námitku žalobkyně ve věci započtení částky ve výši 400 000 Kč z titulu smluvních pokut odmítl a ve věci nároku žalobkyně na zaplacení smluvních pokut odkázal žalobkyni na separátní řízení. Proti danému rozsudku podala žalobkyně odvolání, avšak s ohledem na možnou námitku promlčení a z procesní opatrnosti podala tuto žalobu.

2. Rozsudkem uvedeným v záhlaví soud prvního stupně ve výroku I. žalobu v celém rozsahu zamítl. Ve výroku II. uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení 86 394 Kč k rukám jeho zástupce do 3 dnů od právní moci rozsudku.

3. Po provedeném dokazování učinil soud tyto skutkové závěry:

-) Žalovaný jako jednatel a společník společnosti a žalobkyně jako společník společnosti se v roce 2019 dohodli s paní [příjmení] na vybudování nové pobočky v Karlíně v rámci společnosti, kterou pak měla mít paní [příjmení] na starosti, přičemž ta poskytla finanční prostředky na vybudování této pobočky. U dohody byl přítomný rovněž pan [příjmení] (manžel žalobkyně, který se po uskutečnění převodu podílu stal jednatelem společnosti). Finanční prostředky v celkové výši 2 700 000 Kč po částech podle potřeby paní [příjmení] poskytla žalovanému, který je dále poskytl společnosti jako zápujčku.

-) V období, kdy byl žalovaný jednatelem společnosti, měla v kompetenci agendu zaměstnanců paní [jméno] [příjmení], zaměstnankyně společnosti, která opomněla příslušný úřad práce informovat o tom, že cizinci pobývají na území České republiky a že nastoupili do zaměstnání.

-) Žalovaný se následně v srpnu 2019 rozhodl celý svůj podíl ve Společnosti prodat. K tomu došlo dne 13. 9. 2019, kdy byla mezi žalobkyní, žalovaným a panem [příjmení] uzavřena smlouva o převodu podílu a smlouva o finančním vypořádání ze smlouvy o převodu podílu. Předmětem smlouvy o převodu podílu byl převod podílu žalovaného o velikosti 50 % za kupní cenu v celkové výši 6 250 000 Kč, a to tak, že žalobkyni byl za úplatu převeden obchodní podíl o velikosti 20 % a panu [příjmení] byl převeden za úplatu obchodní podíl o velikosti 30 %. Žalobkyně se tak měla stát společníkem s podílem ve výši 70 % Smlouva o převodu podílu v čl. IV. odst. 1 písm. f) a g) obsahovala ustanovení ve znění, jak jsou uvedena v žalobě s tím, že pro případ, že by se kterékoli z uvedených prohlášení ukázalo jako nepravdivé, zavázal se převodce (žalovaný) zaplatit nabyvatelům (žalobkyni a panu [příjmení]) za každé jednotlivé porušení smluvní pokutu ve výši 500 000 Kč, která náleží nabyvatelům v poměru jejich nabytých podílů. Tím není dotčeno právo nabyvatelů na náhradu újmy přesahující výši smluvní pokuty.

-) Žalobkyně dne 31. 8. 2020 uplatnila vůči žalovanému svůj nárok na zaplacení smluvní pokuty v celkové výši 400 000 Kč z důvodu porušení čl. IV. odst. 1 písm. f) a g) smlouvy o převodu podílu.

4. Poté se soud prvního stupně zabýval námitkou promlčení vznesenou žalovaným a dospěl k závěru, že žalobkyně uplatnila svůj nárok včas, tj. její nárok promlčen není. Ohledně smluvní pokuty za porušení ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. f) smlouvy o převodu podílu soud prvního stupně konstatoval absenci výslovných ujednání či definic pojmů ve smlouvě o převodu podílu. Každý z účastníků tvrdil něco jiného, tj. není zde dán společný úmysl stran, pokud jde o výklad

daného prohlášení. Bylo proto zapotřebí předmětná ujednání vyložit za použití výkladových pravidel daných ustanovením § 555 odst. 1 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“). Smlouva o převodu podílu byla žalovanému předložena žalobkyní a panem [příjmení]. Podle § 557 o. z. platí, že pokud použitý výraz připouští různý výklad, vyloží se v pochybnostech k tíži toho, kdo výrazu použil jako první. Je-li v tomto ujednání dána nejednoznačnost, zda jednotlivé skutkové podstaty musí být splněny dohromady nebo naopak (tj. existence pochybnosti), byť gramatickým výkladem lze v užití spojek „a“ mezi jednotlivými skutkovými podstatami shledat kumulativní prvek, má soud za to, že lze použít a contrario předmětné ustanovení a dané prohlášení v tomto smyslu vyložit k tíži žalobkyně. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že posuzované prohlášení nebylo/není nepravdivé, a to proto, že nebyly kumulativně naplněny všechny podmínky (skutkové podstaty), když společnost, pouze“ nesplnila svou zákonnou oznamovací povinnost vůči příslušnému úřadu práce, kterou však posléze napravila. Nutno podotknout rovněž skutečnost, že tímto opomenutím společnosti nevznikla žádná škoda. Ve vztahu k onomu opomenutí bylo nepravdivé, pouze“ prohlášení o tom, že společnost vykonávala a vykonává svou podnikatelskou činnost podle svých nejlepších znalostí v souladu s platnými právními předpisy České republiky. Takový výklad není ani v rozporu se zájmem účastníků dané smlouvy, když zájmem žalobkyně bylo především do svého vlastnictví převést, zdravý“ podíl ve společnosti, která vykonává svou činnost legitimně a legálně. Zájmem žalobkyně pak zcela zřejmě nebylo získat podíl společnosti, již by hrozilo ochromení podnikatelské činnosti, což v posuzovaném případě z hlediska namítaného porušení povinnosti nehrozí.

5. Ohledně smluvní pokuty za porušení ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. g) smlouvy o převodu podílu soud uzavřel, že v předmětném ustanovení není blíže specifikováno, a specifikaci nelze určit ani v kontextu celé smlouvy, o jaké závazky společnosti by se mělo jednat (např. určením, že se jedná o závazky nevyplyvající z účetnictví společnosti nebo o závazky vzniklé po určitém období atp.), neboť je nepravděpodobné, že by společnost neměla při výkonu své podnikatelské činnosti za své existence žádné závazky. Jedná se v souladu s citovanými závěry Nejvyššího soudu o řádně nevymezenou povinnost, k níž se dlužník zavázal. Nadto v posuzovaném případě, jak vyplynulo z dokazování, byl závazek ve formě zápůjčky společníka (žalovaného) vůči společnosti evidován v účetnictví společnosti, a proto mělo-li by se dané ujednání vztahovat na tento závazek žalovaného vůči společnosti, tak podpisem smlouvy o převodu podílu by se žalovaný automaticky zavázal k plnění z titulu smluvní pokuty, byť závazek bylo možné zjistit náhledem do účetních dokumentů, což žalovaný žalobkyni umožnil, avšak ta této možnosti nevyužila. Takové jednání by bylo možno charakterizovat jako jednání v rozporu s dobrými mravy. Na základě shora uvedeného dospěl soud k závěru, že prohlášení obsažené v čl. IV. odst. 1 písm. g) smlouvy o převodu podílu je neplatné z důvodu neurčitého vymezení zajišťované povinnosti.

6. Na posuzovaný skutkový stav soud prvního stupně aplikoval ustanovení § 2010, § 2047 odst. 1, § 555 odst. 1, § 556 odst. 1 a 2 a § 557 o. z.

7. Poté soud uzavřel, že žalovaný neporušil žádné prohlášení uvedené v ustanovení čl. IV. smlouvy o převodu podílu, proto žalobkyni odpovídající smluvní pokuta nenáleží. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 zákona č. 63/1963, občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“).

8. Do tohoto rozsudku podala žalobkyně včasné odvolání. Namítla, že soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a napadené usnesení spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Žalobkyně brojila proti výkladu soudu ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. f) smlouvy o převodu podílu, k čemuž podrobně argumentovala s tím, že podle jejího názoru k porušení tohoto prohlášení žalovaného došlo tak, jak uvedla v žalobě. Vzhledem k tomu, že za nesplnění oznamovací povinnosti žalovaným jakožto jednatelem společnosti mohla být společnosti uložena pokuta až do výše 5 000 000 Kč, není možné toto porušení povinnosti považovat za porušení nikoli podstatným způsobem. Též závěr soudu ohledně ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. g) smlouvy o převodu podílu v tom smyslu, že se jedná o ujednání neplatné z důvodu

neurčitěho vymezení zajišťované povinnosti, je dle názoru žalobkyně nesprávné. Předmětné ustanovení zcela jasně definuje, o jaké závazky z úvěru či zápůjčky se jedná, neboť užívá slovo „žádné“. Slovo žádný znamená, že není dán ani jeden z dané množiny, tedy v daném případě, že společnost neuzavřela ani jednu smlouvu o úvěru či o zápůjčce. Slovem žádný totiž označujeme stav, kdy není nic přítomno, neexistuje, absentuje. Ani konstatování soudu, že „v posuzovaném případě, jak vyplynulo z dokazování, byl závazek ve formě zápůjčky společníka (žalovaného) vůči společnosti evidován v účetnictví společnosti“, se nezakládá na skutečnosti. Ke dni uzavření předmětné smlouvy o převodu podílu existovala pouze účetní závěrka společnosti sestavená ke dni 31. 12. 2018. V této účetní závěrce je uvedeno, že společnost eviduje zápůjčky od společníka ve výši 600 000 Kč. Vzhledem k prohlášení žalovaného však měl být tento dluh ke dni podpisu smlouvy o převodu podílu, tedy k 13. 9. 2019, zcela zapraven. I kdyby však tato skutečnost seznatelná byla, nemělo by to žádný vliv na odpovědnost žalovaného a jeho povinnost zaplatit smluvní pokutu. Když je vada plnění (v tomto případě zatížení společnosti dluhem ve výši 3 790 000 Kč) zřejmá již při uzavření smlouvy nebo bylo-li by možné vadu zjistit z veřejného seznamu, kterým účetnictví společnosti není, nese za tuto vadu odpovědnost zcizitel. Pokud žalovaný učinil prohlášení v předmětné smlouvě o převodu podílu, není možné uplatnit presumce znalosti existenci dluhu, neboť jde o podvodné jednání žalovaného. Vzhledem k tomu je vědomost či nevědomost žalobkyně o těchto smlouvách zcela irelevantní. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobě v celém rozsahu vyhověl a zavázal žalovaného zaplatit žalobkyni náhradu nákladů soudního řízení.

9. Žalovaný ve vyjádření k odvolání žalobkyně vyvracel její odvolací námitky, podrobně k tomu argumentoval a navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil.

10. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že odvolání důvodné není.

11. Podle § 31 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) (dále jen, „ZOK“), ve znění účinném do 31. 12. 2020, podíl představuje účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí.

12. Podle § 207 odst. 1 o. z. každý společník může svůj podíl převést na jiného společníka.

13. Podle § 2048 odst. 1 o. z. ujedná-li strany pro případ porušení smluvené povinnosti smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí, může věřitel požadovat smluvní pokutu bez zřetele k tomu, zda mu porušením utvrzené povinnosti vznikla škoda. Smluvní pokuta může být ujednána i v jiném plnění než peněžitém.

14. Podle § 553 o. z. (1) O právní jednání nejde, nelze-li pro neurčitost nebo nesrozumitelnost zjistit jeho obsah ani výkladem. (2) Byl-li projev vůle mezi stranami dodatečně vyjasněn, nepřihlíží se k jeho vadě a hledí se, jako by tu bylo právní jednání od počátku.

15. Podle § 554 o. z. k zdánlivému právnímu jednání se nepřihlíží.

16. Ze smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 13. 9. 2019 odvolací soud zjistil, že jako převodce je označen [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa]. Jako nabyvatelé jsou označeni A) [osobní údaje žalobce], bytem [adresa], [PSC] [obec a číslo], B) [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa], [PSC] [obec a číslo]. V článku I. označeném jako Úvodní ustanovení je v odstavci I. uvedeno, že převodce a nabyvatel A) jsou společníky, každý s podílem ve výši 50 % ve společnosti. Podle čl. I. odst. 3 valná hromada společnosti udělila dne 11. 9. 2019 souhlas s rozdělením podílu převodce na podíly o velikosti 20 % (podíl 1) a 30 % (podíl 2) a s převodem rozdělených podílů tak, že podíl 1 se převádí na nabyvatele A), podíl 2 na nabyvatele B). Článek II. je označen jako Předmět smlouvy. Je v něm uvedeno, že převodce touto smlouvou prodává a převádí nabyvateli A) podíl 1 se všemi k němu náležejícími právy a povinnostmi a nabyvatel A) tento podíl 1 převodce kupuje a přejímá; nabyvateli B) podíl 2 a se všemi k němu

náležícími právy a povinnostmi a nabyvatel B) tento podíl 2 od převodce kupuje a přejímá a stává se společníkem společnosti s obchodním podílem o velikosti 30 %. Podle čl. III. se jedná o úplatný převod a veškeré podmínky včetně výše a splatnosti jsou upraveny dohodou o finančním vypořádání. Článek IV. je označen jako Prohlášení smluvních stran. V odstavci 1 písm. f) převodce prohlásil, že, „Společnost vykonávala a vykonává svou podnikatelskou činnost podle svých nejlepších znalostí v souladu s platnými právními předpisy České republiky a že podstatným způsobem neporušila žádná práva třetích osob, ani žádnou smlouvu či dohodu, které je společnost stranou, a že neexistují žádné skutečnosti nebo okolnosti, které by případně mohly vést k ukončení smlouvy významné pro podnikatelskou činnost Společnosti. Společnost má veškerá veřejnoprávní povolení potřebné pro provozování podnikatelské činnosti společnosti a tyto jsou platné a účinné. Společnost nevykonávala žádnou jinou činnost než činnost současnou.“ Podle čl. IV. odst. 1 písm. g) převodce prohlásil, že, „společnost neuzavřela žádné úvěrové smlouvy nebo smlouvy o půjčce jako věřitel nebo dlužník, ani úvěr či půjčku neposkytla, neposkytla žádné záruky, ručení ani jiné zajištění závazků vlastních či třetích stran.“ V článku I. odstavce 1 je dále sjednáno, že, „Pro případ, že by se kterýkoli z výše uvedených prohlášení ukázalo jako nepravdivé zavazuje se převodce zaplatit nabyvatelům za každé jednotlivé porušení smluvní pokutu ve výši 500 000 Kč, která náleží nabyvatelům v poměru jejich nabytých podílů. Tím není dotčeno právo nabyvatelů na náhradu újmy přesahující výši smluvní pokuty.“

17. Jak vyplývá z citovaného ustanovení § 207 odst. 1 ZOK, každý společník může svůj podíl převést na jiného společníka. Podle ustanovení § 31 ZOK podíl představuje účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí. Pro případ porušení smlouvené povinnosti si strany mohou ujednat smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí (§ 2048 odst. 1 o. z.). Úkolem smluvní pokuty je motivovat dlužníka ke splnění konkrétní povinnosti vůči věřiteli a v případě, že dlužník povinnost nesplní, může po něm věřitel požadovat sjednané peněžní nebo jiné plnění (sankci). Smluvní pokuta je tedy zajišťovacím neboli utvrzovacím institutem (§ 2010 odst. 1 o. z.). Z ujednání o smluvní pokutě musí být vždy zřejmé, co utvrzuje, tj. smluvní pokuta musí být navázána na porušení konkrétní povinnosti vyplývající ze smlouvy. To znamená, že musí být nepochybné, jakou povinnost smluvní pokuta utvrzuje.

18. Z ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. f) a písm. g) smlouvy o převodu podílu vzal odvolací soud za prokázáno, že žalovaný coby převodce v nich učinil prohlášení, která se týkají právně bezchybného výkonu podnikatelské činnosti společnosti (písm. f/) a neuzavření úvěrových smluv nebo smluv o půjčce, neposkytnutí úvěru či půjček a neposkytnutí záruk či jiných zajišťovacích institutů (písm. g/). Pokud by se ukázala tato prohlášení jako nepravdivá, zavázal se žalovaný zaplatit nabyvatelům za každé jednotlivé porušení smluvní pokutu ve výši 500 000 Kč, která měla nabyvatelům náležet v poměru jejich nabytých podílů. Předmětná prohlášení, za jejichž porušení byla sjednána smluvní pokuta, se však týkají společnosti, nikoliv předmětu převodu, kterým byl podíl ve společnosti, a netýkají se ani vlastností závodu společnosti. [příjmení] jednatelem společnosti učinění předmětných prohlášení žalovanému přičíst nelze, neboť převodcem podílu je podle § 207 odst. 1 ZOK společník, nikoliv jednatel, byť by se jednalo o totožnou osobu. Navíc žalovaný v době uzavření smlouvy o převodu podílu jednatelem společnosti již nebyl. Funkce jednatele mu zanikla dne 11. 9. 2019, jak vyplývá z aktuálního výpisu z obchodního rejstříku společnosti. Je tak zřejmé, že předmětná prohlášení se k předmětu převodu nevztahují, důsledkem čehož je jejich neurčitost.

19. V předmětných prohlášeních není ani uvedena žádná konkrétní povinnost žalovaného, která by měla být zajištěna smluvní pokutou. V rozsudku ze dne 25. 7. 2019, sp. zn. 33 ICdo 116/2018, veřejnosti dostupném na jeho webových stránkách, dovolací soud konstatoval, že, „Obsahem čl. 5 písm. a/ a e/ zástavní smlouvy je prohlášení zástavce (tedy žalovaných), že, je ke dni podpisu této smlouvy neomezeným a výlučným vlastníkem předmětu zástavy, že zástavní věřitel na základě smlouvy získá zástavní právo k předmětu zástavy, dále že předmět zástavy není zatížen žádným zástavním právem, předkupním právem, ani věcným či jiným břemenem, a že žádná třetí osoba nemá k předmětu zástavy smluvní nebo věcné právo s výjimkou omezení, se kterými zástavního

věřitele seznámil a která jsou pro zástavního věřitele akceptovatelná“. Dále je jeho obsahem prohlášení zástavce, že,, ke dni podpisu této smlouvy není v prodlení s plněním svých daňových povinností ani jiných platebních povinností veřejných odvodů vzniklých na základě právního předpisu (...) a že podle svého nejlepšího svědomí zástavce neprobíhá a ani nehrozí žádné jednání, žaloba anebo jiné řízení před soudem či správním orgánem, rozhodčí řízení, exekuce ani šetření týkající se záležitostí zástavce, jeho majetku, práv, které by při nepříznivém rozhodnutí mohlo bránit zástavci v plnění jeho povinností podle této smlouvy“. V čl. 5 zástavní smlouvy je uvedeno, že,, každé z prohlášení a ujištění zástavce se považuje za zopakované ke každému dni v období trvání smlouvy. Nepravdivost uvedených prohlášení a ujištění je případem porušení pro účely Úvěrové smlouvy“.“ Poté dovolací soud dospěl k závěru, že,, jestliže jsou obsahem citovaných ustanovení článku 5. 1. smlouvy jednostranná prohlášení zástavce učiněná ke dni uzavření smlouvy a ke dni vzniku zástavního práva, ujednání o vzniku práva na smluvní pokutu,, v případě jejich nedodržení“ podle čl. 6 1 smlouvy dostatečně určitě nevymezuje žádnou povinnost (závazek) žalovaných, kterou by svým jednáním či opomenutím mohli porušit.“

20. Shodně je tomu v posuzované věci, když ujednání o vzniku práva na smluvní pokutu v případě nedodržení ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. f) a g) smlouvy o převodu podílu dostatečně určitě nevymezují žádnou povinnost (závazek) žalovaného, který by svým jednáním či opomenutím mohl porušit, a nevztahují se ani k předmětu převodu.

21. Odvolací soud proto z důvodů shora uvedených uzavírá, že ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. f) a g) smlouvy o převodu podílu jsou natolik neurčitá, že jejich obsah nelze zjistit ani výkladem. Nejde tedy o právní jednání, jedná se o právní jednání zdánlivé, ke kterému se nepřihlíží (§ 553 odst. 1 a § 554 o. z.). Zdánlivému právnímu jednání nelze připsat žádné právní účinky. Jedná se o právní jednání neexistující, nulitní. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že žalobkyni právo na zaplacení smluvní pokuty pro porušení článku IV. odst. 1 písm. f) a g) nevzniklo a soud prvního stupně postupoval správně, když žalobu v celém rozsahu zamítl.

22. Vzhledem k učiněným závěrům odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil podle § 219 o. s. ř. pro jeho věcnou správnost.

23. Nákladový výrok je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 § 142 odst. 1 o. s. ř., neboť žalovaný měl v odvolacím řízení plný úspěch. Žalovaný je zastoupen advokátem. Za řízení před odvolacím soudem mu proto náleží odměna za dva úkony právní služby z tarifní hodnoty 400 000 Kč, tj. 9 900 Kč za jeden úkon právní služby (vyjádření k odvolání žalobkyně a účast na jednání odvolacího soudu). Dále mu náleží náhrada jednoho režijního paušálu po 300 Kč a náhrada jednoho režijního paušálu po 450 Kč (k úkonu právní služby – účast na jednání odvolacího soudu) podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve znění účinném od 1. 1. 2025. Náhrada daně z přidané hodnoty v sazbě 21 % činí 4 315,50 Kč, celkem tedy za odvolací řízení 24 865,50 Kč.

Poučení:

Do tohoto rozsudku je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu do dvou měsíců od jeho doručení, prostřednictvím soudu prvního stupně, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 27. března 2025

JUDr. Lenka Grollová
předsedkyně senátu